

MARIA PAWLIKOWSKA-JASNORZEWSKA (1891-1945)

życie i twórczość bibliografia przedmiotowa w wyborze

Zestawienie bibliograficzne, które sporządzone zostało dla Państwa przy okazji wybrania Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej na jedną z patronów roku 2025, może być dla niektórych Czytelników zaskakujące. Być może część z nas kojarzy pisarkę jedynie z kilku urokliwych liryków czytanych w szkole. Tymczasem, jak widać po rozmiarach bibliografii, jej twórczość jest znacząca, skoro znajdujemy tak wiele jej omówień, analiz, komentarzy oraz wspomnień. Była poetką, ale też autorką sztuk teatralnych i słuchowisk radiowych. Także malarką. Oprócz wierszy i szkiców poetyckich, zachowały się jej różnorodne notatki, pamiętniki i listy. Mamy nadzieję, że poniższy wykaz będzie inspiracją do sięgnięcia do tych źródeł. Korzystać mogą Państwo zarówno z tradycyjnego księgozbioru Warmińsko-Mazurskiej Biblioteki Pedagogicznej w Olsztynie, jak i zasobów domeny publicznej.

Prezentowany spis, to z założenia wybór opracowań ze zbiorów naszej biblioteki, wzbogacony o wyselekcjonowane prace z uznanych baz naukowych, do których jest wolny dostęp w internecie. Bibliografia zawiera publikacje z ostatnich dziesięcioleci, ale też z lat współczesnych poetce i powojennych, autorstwa osób, które znały ją osobiście. Dały świadectwo swoich prywatnych kontaktów oraz bieżącego życia literackiego. Czytamy, jak ważna była już wówczas nie tylko jej sztuka, ale ona sama, jako osoba bliska i znacząca. Choć nie ustają dyskusje, czy i na ile można patrzeć na dzieła artystyczne z perspektywy biografii ich autorów, losy Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej, nie tylko te barwne i radosne, osadzone w bogatym życiu jej środowiska artystycznego, ale i te dotkliwe, tragiczne, mają swoje odzwierciedlenie w jej oryginalnej twórczości.

Materiały zebrane w bibliografii są różnorodne formalnie i treściowo. Są tu teksty popularnonaukowe, publicystyczne, wspomnieniowe i naukowe. Biograficzne, literaturoznawcze i językoznawcze. Przekrojowe i poświęcone poszczególnym utworom. Kierowane do znawców, także do nauczycieli, uczniów oraz „zwykłych” miłośników literatury, poezji zwłaszcza. Obszerne i krótkie. Jesteśmy przeświadczeni, że można tu wybrać „coś” dla siebie.

Opisane w bibliografii książki dostępne w naszej bibliotece zaopatrzone zostały linki do katalogu. Prace dostępne w sieci mają łącza, których aktualność sprawdzono 12 maja br. Pozycje bez odnośników to czasopisma w postaci papierowej, które są do dyspozycji w naszym Informatorium. Czytelnicy.

Zapraszamy do lektury zestawienia i wybranych, ciekawych dla Państwa opracowań, ale przede wszystkim, do czytania utworów samej Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej!

KSIAŻKI

1. Maria i Magdalena. Cz. 1 / Magdalena Samozwaniec. – Wydanie dziewiąte – Szczecin : Glob, 1989. – 269, [3] s.
Pełna humoru i satyry, wartka powieść autobiograficzna o siostrach Kossakównych, ich rodzinie i życiu bohemy do 1939 r.
Wypożyczalnia 130338
[Link do katalogu biblioteki](#)
2. Maria i Magdalena. Cz. 2 / Magdalena Samozwaniec. – Wydanie dziewiąte. – Szczecin : Glob, 1989. – 243, [3] s.
Wypożyczalnia 130339
[Link do katalogu biblioteki](#)
3. Natura w salonie mody : o międzywojennej liryce Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej / Elżbieta Hurnikowa. – Warszawa : Państwowy Instytut Wydawniczy, 1995. – 290, [2] s., [8] s. tabl.
Wypożyczalnia 147318
[Link do katalogu biblioteki](#)

4. Złotnica niebieska / Magdalena Samozwaniec. – Szczecin : Wydawnictwo Glob, 1988. – 306, [2] s.
*„Nie wiem czemu, gdy piszę o mojej siostrze-poetce, wciąż nasuwają mi się jakieś bajki i legendy, to greckie – to...
 »świeckie«. Czyżby była postacią nierealną, bajkową? Wcale nie, była istotą z krwi gorącej i cienkich kości, i kobiecego
 ciała, które tylko pragnęło kochać. A jednak...”* [s. 11].
 Wypożyczalnia 176292
[Link do katalogu biblioteki](#)
5. Zgiełk serca : opowieść o Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej / Małgorzata Czyńska. – Kraków :
 Wydawnictwo Literackie, 2025. – 354, [5] s.
*„Zmysłowy portret pięknej kobiety zmagającej się z cielesną ułomnością [...]. Znanej poetki, ale prawie nieznaney
 malarki, flamy i dziwożony”* [z okładki].
 Wypożyczalnia 186365
[Link do katalogu biblioteki](#)

ROZDZIAŁY I ARTYKUŁY Z KSIĄŻEK I CZASOPISM

6. „Ani jednym korzeniem nie utkwie tu” : przestrzeń emigracyjna i jej wartościowanie (na podstawie listów Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej do męża) / Iwona Benenowska // W: *Przestrzeń w kulturze współczesnej*. [T.1], Literatura, teatr, film / redakcja Daria Mazur, Beata Morzyńska-Wrzošek. – Bydgoszcz : Wydawnictwo Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, 2016. – S. 126-145
„Przestrzeń jako obiekt subiektywnej oceny w listach poetki podlega pewnym przewartościowaniom, mianowicie, na początku swojego pobytu, jeszcze w Londynie, waloryzowała Anglię pozytywnie [...], z biegiem czasu jednak jej oceny się zmieniły. Co także istotne, w poszczególnych tekstach procesowi aksjologizacji poddawana jest Anglia jako kraj, niektóre miasta i jeszcze bardziej ukonkretnione przestrzenie, np. hotel, restauracja itp.” [s. 131].
[Wersja elektroniczna artykułu dostępna w Repozytorium Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego](#)
7. Antysemityzm oraz totalitaryzm w świetle twórczości dramatycznej Antoniego Słonimskiego i Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej / Martyka Ujma // *Acta Humana*. – Nr 8 (2017), s. 137-152
„Przedmiotem analizy uczyniono komedie »Rodzina« Antoniego Słonimskiego oraz »Mrówki i »Baba-Dziwo« Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej” [s. 150].
[Wersja elektroniczna artykułu dostępna na platformie Biblioteka Nauki](#)
8. *Bajki Marii z Kossaków Pawlikowskiej* – utwory zaniechane? / Urszula Klatka // *Sztuka Edycji : studia tekstologiczne i edytorskie*. – 2018, nr 1, s. 45-50
[Wersja elektroniczna artykułu dostępna na Akademickiej Platformie Czasopism](#)
9. „Biała pani przeszła znów przez salon!... : duchy, czarownice i demony w twórczości poetyckiej Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej / Jadwiga Jęcz // *Pamiętnik Literacki*. – 2018, z. 1, s. 95-103
[Wersja elektroniczna artykułu dostępna w Repozytorium Cyfrowym Instytutów Naukowych](#)
10. *Biologia czuła i okrutna : Maria Pawlikowska Jasnorzewska / Piotr Kuncewicz // W: Poeci dwudziestolecia międzywojennego. T. 2 / pod redakcją Ireny Maciejewskiej*. – Warszawa : Wiedza Powszechna, 1982. – S. 6-54
 Informatorium. Czytelnia 821 F ; Wypożyczalnia 107828, 107830
[Link do katalogu biblioteki](#)
11. *Bunt wspomnień / Hanna Mortkowicz-Olczakowa*. – Wydanie pierwsze. – Warszawa : Państwowy Instytut Wydawniczy, 1959. – S. 184-196 : *Wspomnienie o Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej*
„Nienawidziła wojny i jej niehumanitarnego, morderczego bezsensu. Podnosiła mężnie swój głos poetyckiego protestu, tragiczny ludzki krzyk – w obronie skrzywdzonej ludzkości i moralnych wartości życia. Ale wobec kataklizmu [...] jej głos był słaby i bezradny. [...] Lata wojenne nie oszczędziły Lilce chyba żadnej z klęsk, jakich się bała” [s. 193].
 Wypożyczalnia 24287
[Link do katalogu biblioteki](#)
12. *Bunt wspomnień / Hanna Mortkowicz-Olczakowa*. – Wydanie drugie zmienione i poszerzone. – Warszawa : Państwowy Instytut Wydawniczy, 1961. – S. 184-196 : *Wspomnienie o Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej*
 Wypożyczalnia 27451
[Link do katalogu biblioteki](#)

13. Choroba i jej metafory w twórczości współczesnych polskich poetek / Beata Morzyńska-Wrzosek // Etnolingwistyka : problemy języka i kultury. – Vol. 32 (2020), s. 173-190
„Choroba stała się przedmiotem refleksji m.in. Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej, Haliny Poświatowskiej, Ludmiły Marjańskiej, Anny Świrszczyńskiej czy Joanny Pollakówny” [s. 175].
[Wersja elektroniczna artykułu dostępna na platformie Biblioteka Nauki](#)
14. Ci, których spotykałam / Zofia Starowieyska-Morstinowa. – Wydanie I. – Kraków : Wydawnictwo Znak, 1962. – S. 92-135 : Lilka
„Poznałam ją – i pokochałam – pod tym właśnie imieniem. A tak mi jest dotąd bliska, tak ją podziwiam, że pisać o niej muszę, chociaż boję się tego. [...] Od dawna toczy się spór, dziś trochę przygasty, ale bardzo żywy w dwudziestoleciu, czy badania literackie mają uwzględniać biografię pisarza, czy jedynie analizować jego dzieło” [s. 92, 93].
 Wypożyczalnia 31978
[Link do katalogu biblioteki](#)
15. Ciekawość : felietony 1973-1976 / Antoni Słonimski. – Wydanie I. – Warszawa : „Czytelnik”, 1981. – S. 113-117 : Lilka i Madzia
 Wypożyczalnia 104508
[Link do katalogu biblioteki](#)
16. Cienie i profile : studia i szkice literackie / Stefan Lichański. – Wydanie pierwsze. – Warszawa : Państwowy Instytut Wydawniczy, 1967. – S. 180-190 : Donna Cellini
„[...] prawo do szukania takich form artyzmu, przy określaniu których słowo »wdzięk« narzucać się musi nieodparcie – razem z takimi, jak subtelność, delikatność, precyzja, dowcip, lekkość. [...] Czelowała swoje filigrany z niezawodną sprawnością doświadczonego złotnika. Tworzyła cacka trwalsze niż niejeden spiżowy posąg. Istny Cellini naszej liryki!” [s. 181, 190].
 Wypożyczalnia 43059
[Link do katalogu biblioteki](#)
17. Czego to oglądać nie chcieliście, panowie? : o Nagrodzie literackiej, komedii Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej / Joanna Warońska // Ruch Literacki. – 2018, z. 3, s. 241-260
[Wersja elektroniczna artykułu dostępna na platformie Czasopisma PAN](#)
18. Cztery nieznane listy Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej z lat 1935-1939 / przełożyła i opracowała Małgorzata Nossowska // Pamiętnik Literacki. – 2012, z. 3, s. 183-193
Artykuł zawiera teksty listów do Rosy Bailly – poetki i propagatorki polskiej historii i kultury we Francji – we francuskim oryginale i polskim przekładzie, oraz ich omówienie.
[Wersja elektroniczna artykułu dostępna w Repozytorium Cyfrowym Instytutów Naukowych](#)
19. Dalekowschodnie inspiracje tomu *Pocałunki* Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej / Małgorzata Mosakowska // W: „Nigdy nie było tak pięknej plejady” : Skamander i skamandryci : poetyka, historia, tradycja / pod redakcją Moniki Makowskiej. – Kraków : Zeszyty Naukowe Towarzystwa Doktorantów UJ ; Bielsko-Biała : Wydawnictwo Nowa Strona, 2014. – S. 137-151
[Wersja elektroniczna książki dostępna na platformie Academic Journals](#)
20. Definiowanie osobowej bliskości : z zagadnień kształtowania tożsamości w międzywojennej liryce Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej / Beata Morzyńska-Wrzosek // W: Emocje, ekspresja, poetyka : przegląd zagadnień / pod redakcją Diany Saniewskiej. – Kraków : Wydawnictwo Libron - Filip Lohner, 2013. – S. 205-219
[Wersja elektroniczna artykułu dostępna w Repozytorium Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego](#)
21. Dialog z tekstem : analiza i interpretacja wybranych utworów poetyckich / Iwona Benenowska, Beata Morzyńska-Wrzosek. – Bydgoszcz : Wydawnictwo Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, 2014. – S. 13-83 : Maria Pawlikowska-Jasnorzewska *Kurze łapki ; Zielone miasto ; Światło w ciemnościach*
[Wersja elektroniczna książki dostępna w Repozytorium Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego](#)
22. Doświadczenie kobiece w twórczości wojennej Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej / Agnieszka Wójtowicz // W: Reinterpretacje / pod redakcją Macieja Tramera i Agnieszki Wójtowicz. – Katowice : Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, 2015. – S. 301-309
[Wersja elektroniczna artykułu dostępna w Portalu zarządzania wiedzą i potencjałem badawczym Uniwersytetu Śląskiego](#)
[OPUS](#)

23. Dowcip poetycki Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej / Alina Siomkajtówna // Przegląd Humanistyczny. – 1974, z. 8, s. 21-36
24. Dwudziestolecie kobiet : portrety / Maja i Jan Łozińscy. – Wydanie I. – Warszawa : PWN, 2021. – S. 154-187 : *Kochając Lilkę* Maria Pawlikowska-Jasnorzewska
Wypożyczalnia 183645
[Link do katalogu biblioteki](#)
25. Dyskrecja uczuć : Maria Pawlikowska-Jasnorzewska *Ofelia* / Agata Zawiszewska-Semeniuk // W: Szkoła interpretacji liryki / pod redakcją Agaty Zawiszewskiej-Semeniuk i Piotra Krupińskiego. – Szczecin : Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, 2024. – S. 139-152
[Wersja elektroniczna książki dostępna na stronie wydawcy](#)
26. Estetyka, antyestetyka, ciało : projektowanie podmiotowych relacji w przedwojennej liryce Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej / Beata Morzyńska-Wrżosek // W: Język, estetyka, sztuka / pod redakcją Danuty Jastrzębskiej-Golonki i Agnieszki Rypel. – Bydgoszcz : Bydgoskie Towarzystwo Naukowe, 2014. – S. 179-192
[Wersja elektroniczna artykułu dostępna w Repozytorium Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego](#)
27. Estetyzowanie ciała : propozycja antropologicznego odczytania przedwojennej poezji Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej / Beata Morzyńska-Wrżosek // W: Istnieć w kulturze, istnieć w kuluarach : między teorią a praktyką edukacyjną / pod redakcją Agnieszki Rypel, Danuty Jastrzębskiej-Golonki. – Bydgoszcz : Wydawnictwo Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, 2018. – S. 290-304
[Wersja elektroniczna artykułu dostępna w Repozytorium Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego](#)
28. Gzy żelazne i ludzkie owady : „entomologia” wojenna Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej / Magdalena Kokoszka // Narracje o Zagładzie. – Nr 3 (2017), s. 87-102
[Wersja elektroniczna artykułu dostępna w Portalu zarządzania wiedzą i potencjałem badawczym Uniwersytetu Śląskiego OPUS](#)
29. „I jakżeż ty zrobisz krok w nieskończoność?” : „ja” liryczne Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej / Maria Małgorzata Baranowska // Ruch Literacki. – 1986, z. 4, s. 311-327
30. Imiona lęku : szkice o poetach i wierszach / Joanna Kisiel. – Katowice : Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, 2009. – S. 45-60 : „Chcę morze zarzucić na głowę” : o fantazmacie samobójstwa w poezji Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej
[Wersja elektroniczna książki dostępna w Portalu zarządzania wiedzą i potencjałem badawczym Uniwersytetu Śląskiego OPUS](#)
31. Jakości architektoniczno-urbanistyczne a proces formułowania tożsamości : na przykładzie Paryża Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej / Beata Morzyńska-Wrżosek // W: Miasto – przestrzeń zróżnicowana językowo, kulturowo i społecznie. 5 / pod redakcją Małgorzaty Świącieckiej i Moniki Peplińskiej-Narloch. – Bydgoszcz : Wydawnictwo Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, 2014. – S. 284-297
[Wersja elektroniczna artykułu dostępna w Repozytorium Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego](#)
32. Janusowe oblicza natury : o poezji Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej / Jerzy Kwiatkowski // Twórczość. – 1958, nr 12, s. 73-96
33. Język, tożsamość, wygnanie : zdefiniowanie „trzeciej wartości” w wojennej liryce Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej / Beata Morzyńska-Wrżosek // W: Język, wielokulturowość, tożsamość / pod redakcją Marii Pająkowskiej-Kensik, Anny Paluszak-Bronki i Krzysztofa Kołatki. – Bydgoszcz : Bydgoskie Towarzystwo Naukowe, 2013. – S. 307-320
[Wersja elektroniczna artykułu dostępna w Repozytorium Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego](#)
34. Kobiecość a płęć żeńska : komediopisarki dwudziestolecia międzywojennego wobec dyskursu emancypacyjnego / Joanna Warońska // Wielogłos : pismo Wydziału Polonistyki UJ. – 2020, nr 2, s. 91-115
[Wersja elektroniczna artykułu dostępna w portalu eJournals](#)

35. Komedia polska XX-lecia międzywojennego / Anna Krajewska. – Wrocław : „Wiedza o Kulturze”, 1989. – S. 85-98 : Poezja i scena
„U Jasnorzewskiej tryumf nad dramatem odnosi liryka. Poetka nie może uwolnić się od myślenia kategoriami wiersza rozumianego jako specyficzna konstrukcja językowa. Komedio pisarka zaczyna pracę nad tekstami dramatów od pomysłu na teksty liryczne” [s. 85].
Wypożyczalnia 131503
[Link do katalogu biblioteki](#)
36. Komedie obyczajowe twórców z kręgu Skamandra / Joanna Warońska // Kwartalnik Opolski. – 2019, nr 2/3, s. 71-85
O sztukach: „Murzyn warszawski” Antoniego Słonimskiego, „Panowie nie lubią miłości” Magdaleny Samozwaniec i „Dewaluacja Klary” Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej.
[Wersja elektroniczna artykułu dostępna na stronie Opolskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk](#)
37. Kraj modernistycznego cierpienia / Agnieszka Baranowska. – Warszawa : Państwowy Instytut Wydawniczy, 1981. – S. 196-220 : „Daj mi miłość” (Maria Pawlikowska-Jasnorzewska)
Wypożyczalnia 104121
[Link do katalogu biblioteki](#)
38. Lilka i Lotek / Angelika Łuszcz // Twórczość. – 2015, nr 6, s. 113-116
Szkic biograficzny, w odniesieniu do zbioru „Z Tobą jednym : listy Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej i Stefana Jasnorzewskiego / wybór i opracowanie Elżbieta Hurnikowa. – Warszawa : Wydawnictwo W.A.B., 2015.
39. Linia i gwar : szkice. T. 2 / Julian Przyboś. – Kraków : Wydawnictwo Literackie, 1959. – S. 114-122 : O Jasnorzewskiej-Pawlikowskiej ; S. 123-128 : Ostatnie utwory Pawlikowskiej
„Chciała być poetką miłości i była nią – największą polską poetką miłości. [...] Jasnorzewska jest pierwszą tak kochającą kobietą w liryce polskiej. Żadna z jej poprzedniczek nie może się z nią równać w liryce miłosnej. [...] Pierwsza to nasza »Sapho słowieńska«” [s. 121].
Wypożyczalnia 23644
[Link do katalogu biblioteki](#)
40. Listy do przyjaciół-pisarzy / Julian Tuwim. – Wydanie I. – Warszawa : Czytelnik, 1979. – S. 159-164 : Do Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej
Wypożyczalnia 95807
[Link do katalogu biblioteki](#)
41. Maria Jasnorzewska pisze sztuki / Klemens Białek // Dialog. – 1979, nr 3, s. 105-113
42. Maria Pawlikowska-Jasnorzewska Nokturn starej panny / Piotr Kuncewicz // W: Czytamy wiersze / wybór, opracowanie i wstęp Janusz Maciejewski. – Wydanie drugie uzupełnione i poprawione. – Warszawa : Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza, 1973. – S. 132-139
Informatorium. Czytelnia 821.16 ; Wypożyczalnia 66943, 66944
[Link do katalogu biblioteki](#)
43. Miasto z pamięci i snu : problematyka redefiniowania tożsamości w liryce emigracyjnej Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej / Beata Morzyńska-Wrzošek // W: Miasto – przestrzeń zróżnicowana językowo, kulturowo i społecznie. 3 / pod redakcją Małgorzaty Świąćkiej. – Bydgoszcz : Wydawnictwo Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, 2011. – S. 295-328
[Wersja elektroniczna artykułu dostępna w Repozytorium Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego](#)
44. Miniatury poetyckie Pawlikowskiej w *Pocałunkach* / Jadwiga Zacharska // Przegląd Humanistyczny. – 1967, nr 2, s. 71-88
45. Mityzacja przestrzeni miejskiej Krakowa i Paryża w poezji Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej / Paulina Stachula // W: „Nigdy nie było tak pięknej plejady” : Skamander i skamandryci : poetyka, historia, tradycja / pod redakcją Moniki Makowskiej. – Kraków : Zeszyty Naukowe Towarzystwa Doktorantów UJ ; Bielsko-Biała : Wydawnictwo Nowa Strona, 2014. – S. 91-107
[Wersja elektroniczna książki dostępna na platformie Academic Journals](#)

46. Motywy arboralne w międzywojennej twórczości Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej / Beata Morzyńska-Wrzosek // W: VI Ogólnopolska Konferencja pt. „Las w kulturze polskiej” : materiały z konferencji, Łańsk, 19-20 maja 2007 / pod redakcją Wojciecha Łysiaka ; Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie. – Poznań : Wydawnictwo „Eco”, 2009. – S. 231-241
[Wersja elektroniczna artykułu dostępna w Repozytorium Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego](#)
47. Motywy mitologiczne w *Pocałunkach* Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej / Jadwiga Jęcz // Ruch Literacki. – 2017, z. 2, s. 163-175
[Wersja elektroniczna artykułu dostępna na platformie Biblioteka Nauki](#)
48. Natura w salonie mody : secesja w poezji Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej / Elżbieta Hurnikowa // W: Studia z zagadnień poetyki i socjologii form poetyckich / pod redakcją Ireneusza Opackiego. – Katowice : Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, 1978. – S. 9-34
Wypożyczalnia 94515
[Link do katalogu biblioteki](#)
49. Nazewnictwo w twórczości poetyckiej Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej / Elżbieta Hurnikowa // W: Onomastyka literacka / pod redakcją Marii Biolik. – Olsztyn : Wydawnictwa Wyższej Szkoły Pedagogicznej, 1993. – S. 225-228
Wypożyczalnia 140603
[Link do katalogu biblioteki](#)
50. Nie na miejscu : strategie dysocjacyjne w poezji Karin Boye i Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej / Maria Skoczyńska // Polonistyka. Innowacje. – Nr 18 (2023), s. 143-160
[Wersja elektroniczna artykułu dostępna na platformie Biblioteka Nauki](#)
51. Niepospolity ród Kossaków / Kazimierz Olszański. – Kraków : Wydawnictwo „Kossakiana”, 1994. – S. 342-365 : Trzecie pokolenie w linii Wojciecha : Maria i Magdalena Kossakówny
Wypożyczalnia 143742
[Link do katalogu biblioteki](#)
52. O jednej wojnie nudnej niesłuchanie... / Elżbieta Hurnikowa // Zeszyty Historyczne / Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Częstochowie. – T. 2, (1994), s. 267-280
„Zasadniczym przedmiotem rozważań jest krótki liryk Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej pt. »Babcia«, zawierający cechy charakterystyczne dla twórczości poetki z lat międzywojennych” [s. 267].
[Wersja elektroniczna artykułu dostępna w Repozytorium Uniwersytetu Jana Długosza](#)
53. Obrazy lasu w twórczości Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej / Beata Morzyńska-Wrzosek // W: V Ogólnopolska Konferencja pt. „Las w kulturze polskiej” : materiały z konferencji, Cisna, 19-21 maja / pod redakcją Wojciecha Łysiaka ; Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie. – Poznań : „Eco”, 2007. – S. 237-253
[Wersja elektroniczna artykułu dostępna w Repozytorium Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego](#)
54. Od Leśmiana : najpiękniejsze wiersze polskie / Anna Kamieńska. – Wydanie 1. – Warszawa : „Iskry”, 1974. – S. 45-53 : Maria Pawlikowska-Jasnorzewska (1894-1945) *Historia o admirałach* ; Lęk przed nieskończonością
Informatorium. Czytelnia 821.164 ; Wypożyczalnia 69084, 69085
[Link do katalogu biblioteki](#)
55. Odeszli / Kazimierz Wyka. – Wydanie pierwsze. – Warszawa : państwowy Instytut Wydawniczy, 1983. – S. 236-242 : Jasnorzewska : 9 lipca 1945
Wypożyczalnia 110391, 110392
[Link do katalogu biblioteki](#)
56. Opozycja swój / obcy w zapiskach Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej z lat 1939-1945 / Anna Wojciechowska // Stylistyka. – T. 24 (2015), s. 183-197
[Wersja elektroniczna artykułu dostępna na platformie Biblioteka Nauki](#)
57. Oswoić odmowę bliskości : z zagadnień definiowania tożsamości w przedwojennej liryce Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej / Beata Morzyńska-Wrzosek // W: W kręgu problemów antropologii literatury : w stronę antropologii niezwykłości : studia / pod redakcją Wandy Supy. – Białystok : Wydawnictwo Uniwersytetu w Białymstoku, 2013. – S. 137-152
[Wersja elektroniczna artykułu dostępna w Repozytorium Uniwersytetu w Białymstoku](#)

58. Paryż Kossaków : śladami wspomnień rodzinnych / Ewelina Adamik // Białostockie Studia Literaturoznawcze. – Nr 16 (2020), s. 251-260
[Wersja elektroniczna artykułu dostępna w Repozytorium Uniwersytetu w Białymstoku](#)
59. Paryż Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej : topografia i metafora / Beata Morzyńska-Wrzosek // W: Obrazy stolic europejskich w piśmiennictwie polskim / redakcja Adam Tysza. – Łódź : Wydawnictwo Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej, 2010. – S. 175-185
 Wypożyczalnia 170562
[Link do katalogu biblioteki](#)
60. Pawlikowska czytana po latach / Elżbieta Hurnikowa // W: Reinterpretacje / pod redakcją Macieja Tramera i Agnieszki Wójtowicz. – Katowice : Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, 2015. – S. 277-287
[Wersja elektroniczna artykułu dostępna w bazie CORE](#)
61. Percepcja estetyczna świata natury a kształtowanie tożsamości w międzywojennej poezji Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej / Beata Morzyńska-Wrzosek // W: Arachnofobia : metaforyczne odsłony kobiecych lęków : peregrynacje w przestrzeniach kultury : redakcja naukowa Barbara Stelingowska, Barbara Walenciuk-Dejneka. – Siedlce : Instytut Filologii Polskiej i Lingwistyki Stosowanej UPH w Siedlcach : Stowarzyszenie Tutajteraz, 2013. – S. 43-54
[Wersja elektroniczna artykułu dostępna w Repozytorium Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego](#)
62. Peryfrazy nazw florystycznych w poezji Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej / Joanna Rychter // Studia Językoznawcze : synchroniczne i diachroniczne aspekty badań polszczyzny. – T. 10 (2011), s. 269-291
[Wersja elektroniczna artykułu dostępna na stronie Wydawnictwa Naukowego Uniwersytetu Szczecińskiego](#)
63. Peryfrazy nazw religijnych w poezji Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej / Joanna Rychter // Studia Językoznawcze : synchroniczne i diachroniczne aspekty badań polszczyzny. – T. 15 (2016), s. 81-102
[Wersja elektroniczna artykułu dostępna na stronie Wydawnictwa Naukowego Uniwersytetu Szczecińskiego](#)
64. Peryfrazy nazwy niebo w poezji Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej / Joanna Rychter // Studia Językoznawcze : synchroniczne i diachroniczne aspekty badań polszczyzny. – T. 9 (2010), s. 221-234
[Wersja elektroniczna artykułu dostępna na stronie Wydawnictwa Naukowego Uniwersytetu Szczecińskiego](#)
65. Piekło matek : o dramatach Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej / Monika Żółkoś // Dialog. – 2018, nr 3, s. 34-46
[Wersja elektroniczna artykułu dostępna na stronie czasopisma](#)
66. Poetyka a światopogląd : o twórczości Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej / Agnieszka Kluba // Przestrzenie Teorii. – Nr 10 (2008), s. 135-168
[Wersja elektroniczna artykułu dostępna na platformie PRESSto](#)
67. Poezja i niepoezja : szkice / Zbigniew Bieńkowski. – Wydanie pierwsze. – Warszawa : Państwowy Instytut Wydawniczy, 1967. – S. 243-249 : Sprzeczności Pawlikowskiej
 Wypożyczalnia 43231
[Link do katalogu biblioteki](#)
68. Poezja jako dialog / Eugeniusz Czaplewicz. – Wydanie pierwsze. – Warszawa : Krajowa Agencja Wydawnicza, 1981. – S. 87-118 : Wdzięk Pawlikowskiej
 Wdzięk jako kryterium ; Wstępny projekt wdzięku ; Ważne tropy ; Wdzięk jako piękno surowe ; Poezja wdzięku.
 Wypożyczalnia 106232
[Link do katalogu biblioteki](#)
69. Poezja ogrodów Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej / Małgorzata Smolińska // Acta Universitatis Lodzensis. Folia Litteraria Polonica. – T. 6 (2003), s. 251-273
[Wersja elektroniczna artykułu dostępna na Platformie Czasopism Uniwersytetu Łódzkiego](#)
70. Postać sługi w sztukach Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej / Joanna Warońska // Irydion : literatura, teatr, kultura. – T. 2 (2016), s. 67-87
[Wersja elektroniczna artykułu dostępna w Repozytorium Uniwersytetu Jana Długosza](#)

71. „Pójdę w potworność zjawisk” : o wyobraźni poetyckiej Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej / Elżbieta Hurnik // Słowo i Świat. – 2023, nr 1, s. 239-251
[Wersja elektroniczna artykułu dostępna na platformie Biblioteka Nauki](#)
72. Przedwiedza poezji albo czego Iwaszkiewicz będzie chciał od Jasnorzewskiej? / Beata Stefaniak-Maślanka // Teksty Drugie. – 2013, nr 6, s. 344-360
„Zbieżności w sposobie patrzenia na miłość i relacje damsko-męskie między Iwaszkiewiczem i Pawlikowską są bardziej widoczne - bo przedstawione przy użyciu niemal tych samych motywów – jeśli zestawić »Kotysankę o kolibrach« i wiersz bez tytułu pochodzący z »Niebieskich migdałów«...” [s. 349-350].
[Wersja elektroniczna artykułu dostępna w Repozytorium Cyfrowym Instytutów Naukowych](#)
73. „Przez sprawę miłości widziana sprawa kobiety” : feministyczny teatr Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej / Marian Rawiński // Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska. Sectio FF, Philologiae. – Vol. 17 (1999), s. 193-215
„na barwnym tle kultury literackiej okresu [Dwudziestolecia] dramaty Pawlikowskiej uzyskały własny wyraz, i rangę liczącego się zjawiska, w tym samym przynajmniej stopniu dzięki śmiałej obyczajowo problematyce, co oznakom wyrafinowania warsztatu komediopisarki” [s. 193-194].
[Wersja elektroniczna artykułu dostępna na stronie Biblioteki Cyfrowej UMCS](#)
74. „Przez sprawę miłości widziana sprawa kobiety” : feministyczny teatr Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej / Marian Rawiński // W: Modernizm i feminizm : postacie kobiece w literaturze polskiej i obcej // redaktor naukowy Eugenia Łoch. – Lublin : Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2001. – S. 205-224
Wypożyczalnia 157324
[Link do katalogu biblioteki](#)
75. Redefiniowanie tożsamości a rytuały wyłączenia : na przykładzie liryki emigracyjnej Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej / Beata Morzyńska-Wrzosek // W: Język, rytuał, płęć / pod redakcją Marka Cieszkowskiego i Jacka Szczepaniaka. – Bydgoszcz : Bydgoskie Towarzystwo Naukowe, 2011. – S. 235-248
[Wersja elektroniczna artykułu dostępna w Repozytorium Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego](#)
76. „Ropucha nawet znajduje w sercu moim przytułek!” : językowa kreacja gadów i płażów w poezji Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej / Joanna Rychter // W: Gady, płazy i potwory w kulturach świata / redakcja naukowa Elżbieta Skorupska-Raczyńska, Joanna Rutkowska. – Gorzów Wielkopolski : Wydawnictwo Naukowe Akademii im. Jakuba z Paradyża, 2018. – S. 123-141
[Wersja elektroniczna książki dostępna na stronie Akademii im. Jana z Paradyża](#)
77. Rozpaczając jak Skandynawowie : estetyka romantyczna Karin Boye i Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej / Maria Skoczyńska // Poznańskie Studia Slawistyczne. – Nr 25 (2023), s. 321-337
„Karin Boye i Maria Pawlikowska-Jasnorzewska nie tworzą, oczywiście, w epoce romantyzmu, jednak realizują na wiele sposobów w swoim programie poetyckim estetykę romantyczną. Świadomie wybrana ponadrozumowa rozpacz zostaje w ich tekstach integralnie wpisana w naturę i głębię emocjonalną, pojawia się w nich indywidualizm przeżyć, mroczny krajobraz” [s. 335].
[Wersja elektroniczna artykułu dostępna na platformie Biblioteka Nauki](#)
78. Sadźmy róże : szkice o literaturze polskiej XX wieku. T. 2 / Włodzimierz Bolecki. – Kraków : Instytut Literatury, 2024. – S. 168-174 :4 Być kwiatem?... : Maria Pawlikowska-Jasnorzewska
Wypożyczalnia 186357
[Link do katalogu biblioteki](#)
79. Sapho słowieńska / Michał Głowiński i Janusz Sławiński // Twórczość. – 1956, nr 4, s. 116-132
80. Słowiki i Fotografia : o dwóch wierszach Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej / Kazimierz Nowosielski // Topos. – 2019, nr 1, s. 42-47
81. Słownictwo odnoszące się do żywiołu wody w cyklu poetyckim „Pocałunki” Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej / Urszula Sokółska // Białostockie Archiwum Językowe. – Nr 6 (2006), s. 125-139
[Wersja elektroniczna artykułu dostępna na platformie Czasopisma Wydziału Filologicznego Uniwersytetu w Białymstoku](#)

82. Spontanizacja i automatyzm w wypowiedziach modlitewnych Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej / Anna Wojciechowska // Zielonogórskie Seminaria Językoznawcze. – 2016, Zachowania językowe – spontanizacja i automatyzm, s. 289-300
[Wersja elektroniczna artykułu dostępna w Zielonogórskiej Bibliotece Cyfrowej](#)
83. Spożywanie trupów : Do mięsożerców Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej w perspektywie ekokrytyki i *food studies* : wstępne rozpoznania / Mateusz Kucab // W: Kulinaria : literatura - media - film / pod redakcją Agnieszki Ścibior. – Kraków : Oficyna Wydawnicza Kucharski Wydawnictwo Naukowe, 2022. – S. 43-58
[Wersja elektroniczna książki dostępna na platformie Academic Journals](#)
84. Spółka autorska Witkacy-Pawlikowska / Jacek Czarnik // Dialog. – 1987, nr 1, s. 121-127 ; Listy do Marii Pawlikowskiej / Stanisław Ignacy Witkiewicz, s. 128-132
„Dzieje przyjaźni Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej i Stanisława Ignacego Witkiewicza niełatwo zrekonstruować. Śladów tej znajomości nie dochowało się zbyt wiele. Znaleźć można oczywiście dwa pastelowe portrety Pawlikowskiej, wykonane przez Witkiewicza w 1924 roku. Istnieją nieliczne, rozsiane w listach do (i od) rodziny czy znajomych, wzmianki dotyczące ich kontaktów i zawierające opinie o ich wzajemnych stosunkach” [s. 121].
85. Studia o literaturze współczesnej / Artur Sandauer. – Wydanie pierwsze. – Warszawa : Państwowy Instytut Wydawniczy, 1981. – S. 155-179 : Pawlikowska na tle prądów kulturalnych epoki
Wypożyczalnia 104384, 104387
[Link do katalogu biblioteki](#)
86. System i modyfikacje systemu : o grze językowej w listach Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej do męża / Iwona Benenowska // Conversatoria Linguistica. – R. 5 (2011), s. 13-25
[Wersja elektroniczna artykułu dostępna w Repozytorium Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego](#)
87. Śmiech w komediach środowiska Skamandra : funkcje i rodzaje / Joanna Warońska // Transfer : reception studies. – T. 5 (2020), s. 41-61
Na podstawie trzech sztuk powstałych w środowisku grupy poetyckiej Skamander: „Złodzieja idealnego” Jarosława Iwaszkiewicza (napisanego w latach 1923–1924), „Powrotu mamy” (1935) oraz „Baby-Dziwo” (1938) Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej.
[Wersja elektroniczna artykułu dostępna na stronie domowej czasopisma](#)
88. Świat przedmiotów : w międzywojennej poezji Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej / Łukasz Tkaczuk // Spotkania Humanistyczne : międzynarodowy interdyscyplinarny periodyk naukowy. – Nr 4 (2014), s. 119-138
[Wersja elektroniczna artykułu dostępna w bazie CORE](#)
89. Tatry w literaturze polskiej / Jacek Kolbuszewski – Kraków : Wydawnictwo Literackie, 1982. – S. 526-534 : [Tatry w poezji Marii Jasnorzewskiej-Pawlikowskiej]
Wypożyczalnia 107610
[Link do katalogu biblioteki](#)
90. „Teatralizacja mowy” a koncepcja podmiotu w międzywojennej liryce Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej / Beata Morzyńska-Wrzoś // W: Między teatrem a światem : w kręgu problemów dramatu, sztuki scenicznej i teatralizacji kultury / redakcja Ryszard Strzelecki. – Bydgoszcz : Wydawnictwo Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, 2010. – S. 143-154
[Wersja elektroniczna artykułu dostępna w Repozytorium Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego](#)
91. Teatralne prymitywy czarownicy z Krakowa : rozkwitający feminizm w wybranych dramatach Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej / Klaudia Węgrzyn // Zagadnienia Rodzajów Literackich. – 2017, z. 2, s. 161-167
[Wersja elektroniczna artykułu dostępna w Repozytorium Uniwersytetu Łódzkiego](#)
92. Tropi samotności : o doświadczeniu egzystencji w poezji / Joanna Kisiel. – Katowice : Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, 2011. – S. 59-93 : Zasłony ciała : o poezji Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej
[Wersja elektroniczna książki dostępna w bazie CORE](#)
93. Ujarmiana kobieta : cielesność matek w *Mrówkach* Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej / Ewelina Adamik. – Prace Literaturoznawcze. – Nr 11 (2023), s. 139-148
[Wersja elektroniczna artykułu dostępna na Platformie Czasopism Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie](#)

94. Usta mówiące, usta całujące : Maria Pawlikowska-Jasnorzewska jako poetka kobiecości / Edyta Gontarek // Las Rzeczy : pismo Koła Literackiego UKSW. – Nr 15 (2019/2020), cz. 1
[Wersja elektroniczna artykułu dostępna na stronie domowej czasopisma](#)
95. Uwagi na temat wiersza „Don Juan i doña Anna” Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej / Jadwiga Jęcz // Studia Europaea Gnesnesia. – Nr 14 (2016), s. 51-67
[Wersja elektroniczna artykułu dostępna na platformie Biblioteka Nauki](#)
96. Wędrując po tematach. T. 2, Puścizna / Kazimierz Wyka. – Wydanie I. – Kraków : Wydawnictwo Literackie, 1971. – S. 320-331 : Maria z Kossaków: 9 lipca 1945-1965
Wypożyczalnia 59692
[Link do katalogu biblioteki](#)
97. Wielcy i niewielcy / Irena Krzywicka. – Warszawa : Czytelnik, 1960. – S. 140-146 : Lilka
„Tak tedy zjawił się pewnego dnia w moim mieszkaniu uroczy gość. Osobliwym zjawiskiem była Lilka. Drobna i ułomna. [...] Kiedy ją wspominam, wciąż mi się pchają na usta słowa: wróżka, czarodziejka, Tytania. Płynie to chyba stąd, że nie było w niej absolutnie nic prozaicznego. Nawet w najbardziej pospolitych warunkach poezja szemrała koło niej nieustannie” [s. 141-142].
Wypożyczalnia 25380, 25543
[Link do katalogu biblioteki](#)
98. Wiersz, rozbiór, rozumienie / Stanisław Dąbrowski. – Wydanie pierwsze. – Gdańsk : Wydawnictwo Morskie, 1983. – S. 156-164 : Nadzieje rozpaczy : Maria Jasnorzewska-Pawlikowska, Miłość
Wypożyczalnia 112467
[Link do katalogu biblioteki](#)
99. Wybitne rody, które tworzyły polską kulturę i naukę / Marcin K. Schirmer. – Warszawa : Sport i Turystyka – Muza, 2017. – S. 218-229 : Poetka miłości : Maria z Kossaków Pawlikowska-Jasnorzewska, Lilka (1891-1945)
Wypożyczalnia 180134
[Link do katalogu biblioteki](#)
100. Wypominki / Joanna Siedlecka. – Wydanie I w tej edycji. – Iskry : Warszawa : 2001. – S. 48-67 : Nursik ty maleńki
Biografia ujmująca „fragmenty nie publikowanych dotąd, wstrząsających listów Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej umierającej na raka w wojennej, obcej jej Anglii” [s. 7].
Wypożyczalnia 164217
[Link do katalogu biblioteki](#)
101. Zakopane artystek / Natalia Budzyńska. – Kraków : Wydawnictwo Znak, 2024. – S. 165-185
„w »Domu po Jedlami« zamieszkała Lilka, a właściwie Maria, córka Wojciecha Kossaka. Wprawdzie tylko na chwilę, zaledwie na dwa czy trzy lata, ale żywym wspomnieniem pozostała w nim na długo” [s. 165].
Wypożyczalnia 185845
[Link do katalogu biblioteki](#)
102. Zielnik poetycki Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej : (przegląd motywów kwiatowych w twórczości obejmującej lata 1904-1928) / Anna Dzieniszewska // Poezja. – 1980, nr 5, s. 56-69
103. Zygzakiem : szkice, wspomnienia, przekłady / Juliusz Wiktor Gomulicki. – Warszawa : Państwowy Instytut Wydawniczy, 1981. – S. 575-585 : „Szczypczykami pod lupę” : fraszka tekstologiczna
Głównie o wierszu „Kot”.
Wypożyczalnia 103816
[Link do katalogu biblioteki](#)
104. Życie prywatne elit artystycznych Drugiej Rzeczypospolitej / Sławomir Koper. – Warszawa : Bellona ; Oficyna Wydawnicza Rytm, 2010. – S. 101-157 : Siostry z „Kossakówki”
Wypożyczalnia 170484
[Link do katalogu biblioteki](#)
105. Żywe fikcje : studia o prozie, poezji i krytyce / Ostap Ortwin ; opracowała Jadwiga Czachowska ; wstęp Michał Głowiński. – Warszawa : Państwowy Instytut Wydawniczy, 1970. – S. 275-278 : Maria z Kossaków Pawlikowska Niebieskie migdały
Wypożyczalnia 54810
[Link do katalogu biblioteki](#)

106. Żywe źródła : szkice literackie / Marian Piechal. – Wydanie I. – Warszawa : Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza, 1972. – S. 199-207 : O Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej ; s. 208-228 : „Skrzydła wewnętrzne” Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej
Wypożyczalnia 63710
[Link do katalogu biblioteki](#)

POMOCE METODYCZNE DLA NAUCZYCIELI

107. Ale jazz! : o jednym wierszu Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej / Aleksandra Francuz // Język Polski w Liceum. – 2014/2015, nr 4, s. 72-78
„Krzyk jazz-bandu”.
108. Droga przez wiersz : interpretacje czytelnicze w szkole / Jolanta Drobot, Małgorzata Kowalczyk. – Warszawa : Instytut Badań Edukacyjnych, 1996. – S. 50-55 : Maria Pawlikowska-Jasnorzewska – Portret
Wypożyczalnia 145113
[Link do katalogu biblioteki](#)
109. Fizyka barw w literaturze, czyli o spotkaniach humanistyki z naukami ścisłymi / Kornelia Rybicka // Język Polski w Liceum. – 2010/2011, nr 4, s. 11-21
Poznanie i opisywanie świata przez nauki przyrodniczo-matematyczne i literaturę. Komplementarność wiedzy wyjaśniającej czynnej i biernej. Zjawiska optyczne, teoria barw Newtona a interpretacja wiersza „Barwy”.
110. Językowe mechanizmy budowania puenty : (na przykładzie *Pocałunków* Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej / Anna Pajdzińska // Polonistyka. – 1996, nr 4, s. 215-218
111. Lekcje z poezją : uczeń jako odbiorca i twórca tekstu kultury / Edyta Wójcicka // Język Polski w Gimnazjum. – 2015/2016, nr 4, s. 79-96
112. Lilka i jej rodzinna Kossakówka w literaturze wspomnieniowej : materiały do wykorzystania w wieczorze poświęconym Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej / Maria Andres // Poradnik Bibliotekarza. – 1994, nr 3, s. 37-41
113. Liryka : uniwersalne wzory do opanowania umiejętności polonistycznych / Joanna Piasta-Siechowicz, Mirosława Iwasiewicz. – Kielce : Wydawnictwo Pedagogiczne ZNP, 2011. – S. 39 : Maria Pawlikowska-Jasnorzewska „Pałac na lodzie”
Wypożyczalnia 172350
[Link do katalogu biblioteki](#)
114. Miłość i gimnazjaliści : praca z tekstem kulturowym na lekcjach języka polskiego / Magdalena Marzec. – Lublin : Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II, copyright 2008. – S. 135-138 : *Nieco o domowniku* Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej
Wypożyczalnia 169052
[Link do katalogu biblioteki](#)
115. Oblicza sztuki secesyjnej / Jadwiga Lukas // Język Polski w Szkole Podstawowej. – 2022/2023, nr 1, s. 65-81
Secesja w architekturze i budownictwie, tańcu i muzyce, poligrafii, rzemiośle artystycznym, sztukach plastycznych oraz literaturze – tu o wierszu M. Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej „Secesja”.
116. Odczytywanie znaków : pomysł lekcji w klasie szóstej / Anna Galant // Nowa Poliszczyna. – 1999, nr 5, s. 11-14
O pracy z wierszem „Czas, krawiec kulawy”.
117. „Płacę nad sobą...” : montaż poetycki : Maria Pawlikowska-Jasnorzewska 24 XI 1891 – 9 VII 1945 / Barbara Jachimczak // Poradnik Bibliotekarza. – 1994, nr 2, s. 36-39

118. Poetka miłości – Maria Pawlikowska Jasnorzewska / Bogumiła Pińczuk // Biblioteka w Szkole. – 2011, nr 12, s. 23-25
Scenariusz spotkania bibliotecznego poświęconego pamięci poetki. Przeznaczony dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Można wykorzystać z okazji walentynek.
119. Poetki polskie : scenariusze wystaw / Celina Markowiak-Luty, Monika Aleksandra Luty. – Wydanie 1. – Warszawa : Wydawnictwo Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, 2005. – S. 47-55 : Maria Pawlikowska-Jasnorzewska 24.11.1891-9.07.1945
Informatorium. Czytelnia 821.164; Wypożyczalnia 175001
[Link do katalogu biblioteki](#)
120. Pomnożona przez pięć zmysłów : sensualność w twórczości Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej / Agnieszka Kwiatkowska // Polonistyka. – 2013, nr 5, s. 14-18
121. Rozważania o poezji i jej związkach z malarstwem / Teresa Zawisza-Chlebowska // Polonistyka. – 2018, nr 4, s. 20-25
Jak pokazać pocałunek? - wiersz Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej [Gdy pochylisz nade mną twe usta] i obraz Gustawa Klimta „Pocałunek”.
122. Secesyjna Maria Pawlikowska-Jasnorzewska / Justyna Bajda // Polonistyka. – 2007, nr 1, s. 27-32
O relacjach między dziełami sztuk plastycznych i twórczością literacką Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej.
123. Tam, gdzie spotyka się miłość i śmierć... : (montaż poetycko-muzyczny poświęcony Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej) / Joanna Ziętek // Wszystko dla Szkoły. – 2008, nr 10, s. 16-18
124. Wśród rodzinnych historii Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej / Danuta Bula // Język Polski w Gimnazjum. – 2015/2016, nr 1, s. 81-88
Artykuł zawiera scenariusz lekcji nt. „Dociekliwy badacz czyta teksty o niezwyklej rodzinie”. Do pracy wykorzystano wiersze „Dziadunio” i „Wiewiórka” oraz fragmenty książki Magdaleny Samozwaniec „Maria i Magdalena”.
125. Zdarzenie jako element wypowiedzi poetyckiej : *La précieuse* M. Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej / Tomasz Sobczak // Warsztaty Polonistyczne. – 2000, nr 2, s. 94-96
126. Zielnik miłosny z bluszczem w tle : Maria Pawlikowska-Jasnorzewska i Edgar Allan Poe o sztuce i uczuciach / Agnieszka Kulig // Polonistyka. Innowacje. – Nr 3 (2016), s. 151-163
„Celem niniejszego artykułu jest opisanie i skomentowanie rozwiązań dydaktycznych na poziomie gimnazjum, związanych z poezją Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej i nowelą amerykańskiego twórcy - mowa tutaj o »Portrecie owalnym« Edgara Allana Poe” [s. 151].
[Wersja elektroniczna artykułu dostępna na platformie Biblioteka Nauki](#)

OPRACOWANIA POMOCNICZE DLA UCZNIÓW

127. Dwudziestolecie międzywojenne : liceum, technikum / Aldona Szóstak. – Kraków : „Greg”, 2000. – S. 97-101 : Maria Pawlikowska-Jasnorzewska *Miłość ; Matka Natura ; Czas krawiec kulawy*
Informatorium. Czytelnia 371.67::314
[Link do katalogu biblioteki](#)
128. „I jakżeż ty zrobisz krok w nieskończoność?...” : (*Pocałunki* M. Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej) / Elżbieta Hurnikowa // W: *Poezja polska : interpretacje / pod redakcją Krystyny Heskiej-Kwaśniewicz i Bogdana Zelera.* – Wydanie pierwsze. – Katowice : Wydawnictwo „Książnica”, 2000. – S. 218-222
Informatorium. Czytelnia 821.16
[Link do katalogu biblioteki](#)
129. Interpretacja wierszy dla wszystkich klas gimnazjum / Jacek Poznański. – Warszawa : Klub dla Ciebie - Bauer-Weltbild Media, copyright 2008. – S. 76-78 : Maria Pawlikowska-Jasnorzewska *Ranny ptak ; Szkicownik poetycki*
Informatorium. Czytelnia 371.67::214
[Link do katalogu biblioteki](#)

130. Jak analizować i interpretować wiersze ? : poradnik dla gimnazjalistów / Grażyna Wasilewska. – Wydanie drugie. – Warszawa : Wydawnictwo Telbit, 2011. – S. 87-89 : Maria Pawlikowska-Jasnorzewska *Ptaszek*.
Wypożyczalnia 172553
[Link do katalogu biblioteki](#)
131. Jak analizować i interpretować wiersze? : poradnik dla maturzystów / Małgorzata Białek. – Wydanie drugie. – Warszawa : Wydawnictwo Telbit, 2011. – S. 135-137 : Maria Pawlikowska-Jasnorzewska *Gwiazdy spadające ; Miłość ; Szarotka*.
Wypożyczalnia 172554
[Link do katalogu biblioteki](#)
132. Język polski : klasa 2 gimnazjum : zwięzłe opracowania, bezbłędne streszczenia, zrozumiałe interpretacje : celna odpowiedź / autor opracowania Grażyna Warot. – Kraków : Wydawnictwo Skrzat, 2010. – S. 27-28 : Maria Pawlikowska-Jasnorzewska *Miłość ; Fotografia*.
Informatorium. Czytelnia 371.67::214
[Link do katalogu biblioteki](#)
133. Maria Pawlikowska-Jasnorzewska / Marta Wyka // W: Autorzy naszych lektur : szkice o pisarzach współczesnych / pod redakcją Włodzimierza Maciąga. – Wydanie IV zmienione. – Wrocław : Zakład Narodowy im. Ossolińskich, 1987. – S. 48-56
Informatorium. Czytelnia 821.16
[Link do katalogu biblioteki](#)
134. O wierszach Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej *Laura i Filon* oraz *Miłość* / Anna Szurczak // W: Spotkania maturzysty z poezją miłosną : od starożytności do współczesności / pod redakcją Stanisława Żaka. – Kielce : Wydawnictwo Pedagogiczne ZNP, 1995. – S. 129-136
Wypożyczalnia 144101, 144102
[Link do katalogu biblioteki](#)
135. Zeszyt licealisty do języka polskiego : Młoda Polska, dwudziestolecie międzywojenne : klasa 3 / opracowała Monika Salamońska. – Kraków : „Greg”, 1995. – S. 99-101 : Maria Pawlikowska-Jasnorzewska *Gwiazdy spadające ; Miss Ameryka ; Stara kobieta*.
Wypożyczalnia 143665, 143666
[Link do katalogu biblioteki](#)
136. Złoty kubek : (Lenartowicz M. Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej / Elżbieta Hurnikowa // W: Poezja polska : interpretacje / pod redakcją Krystyny Heskowej-Kwaśniewicz i Bogdana Zelera. – Wydanie pierwsze. – Katowice : Wydawnictwo „Książnica”, 2000. – S. 223-227
Informatorium. Czytelnia 821.16
[Link do katalogu biblioteki](#)

Olsztyn, dnia 12 maja 2025 r.

Opracowanie: Bernadeta Golus